

**ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
«ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/2341 ΤΟΥ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 ΓΙΑ ΤΙΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ (Ι.Ε.Σ.Π.)»**

1. Γενική Αξιολόγηση

1.1. Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

Η Οδηγία 2003/41/ΕΚ για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, αποτέλεσε ένα πρώτο νομοθετικό βήμα προς την κατεύθυνση μιας εσωτερικής αγοράς επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, οργανωμένης σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Στις 23.12.2016 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Οδηγία 2016/2341/ΕΕ για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (Ι.Ε.Σ.Π.).

Με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/2341 αναδιατυπώνεται η Οδηγία 2003/41/ΕΚ, ώστε να αποτυπωθούν οι νέες και οι τροποποιηθείσες διατάξεις, και παράλληλα κωδικοποιούνται οι μη τροποποιούμενες διατάξεις. Η Οδηγία (ΕΕ) 2016/2341, η οποία ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία με το παρόν σχέδιο νόμου, αποσκοπεί στη βελτίωση των κανόνων της ΕΕ για τα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά συστήματα και στην καλύτερη προστασία των δικαιωμάτων των μελών και των δικαιούχων. Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιτυγχάνεται η θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με τη διακυβέρνηση των Ι.Ε.Σ.Π., τις εξουσίες άσκησης εποπτείας επί των Ι.Ε.Σ.Π., τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν τα Ι.Ε.Σ.Π. στις εποπτικές αρχές, καθώς και στα μέλη, στα υποψήφια μέλη και στους δικαιούχους, τις επενδύσεις και τους θεματοφύλακες των Ι.Ε.Σ.Π.. Επίσης, με το παρόν σχέδιο νόμου καταργούνται τα εμπόδια για τις διασυνοριακές δραστηριότητες των Ι.Ε.Σ.Π. και τις διασυνοριακές μεταφορές, ώστε τα Ι.Ε.Σ.Π. και οι χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις να μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τα οφέλη της ενιαίας αγοράς.

Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου νόμου αφορά ιδρύματα που διαχειρίζονται καθεστώς επαγγελματικής συνταξιοδότησης. Από τις διατάξεις του παρόντος εξαιρούνται τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης του πρώτου πυλώνα, τα οποία καλύπτονται από τους Κανονισμούς 883/2004 και 987/2009. Επίσης, τα ιδρύματα που εμπίπτουν στις Οδηγίες που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 και ενδεικτικά οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, οι εταιρείες διαχείρισης, οι ασφαλιστικές εταιρείες και αντασφαλιστικές εταιρείες, οι διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, οι ασφαλιστικοί και αντασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, τα πιστωτικά ιδρύματα, οι επιχειρήσεις επενδύσεων και οι επιχειρήσεις που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες ή ασκούν επενδυτικές δραστηριότητες. Επιπλέον, οι διατάξεις του σχεδίου νόμου δεν εφαρμόζονται σε ιδρύματα που λειτουργούν σε διανεμητική βάση, σε ιδρύματα όπου οι υπάλληλοι της χρηματοδοτούσας επιχείρησης δεν έχουν εκ του νόμου δικαιώματα στα οφέλη και όπου η χρηματοδοτούσα επιχείρηση μπορεί να αποδεσμεύσει σε οποιαδήποτε στιγμή τα στοιχεία του ενεργητικού και να μην ανταποκριθεί κατ' ανάγκη στις

υποχρεώσεις της προς καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών καθώς και στις επιχειρήσεις, οι οποίες για την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών στους υπαλλήλους τους προσφεύγουν στη σύσταση αποθεματικών στον ισολογισμό.

1.2. Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους το σχέδιο νόμου είναι αναγκαίο και κατάλληλο για να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα.

Οι βασικότερες αλλαγές που εισάγονται με τις διατάξεις του παρόντος είναι οι ακόλουθες:

1. Οι διατάξεις της νομοθεσίας που αφορούν τη διασυννοριακή δραστηριότητα των Ι.Ε.Σ.Π. αντικαθίστανται στο σύνολό τους και εισάγονται νέες ρυθμίσεις σχετικά με τη διασυννοριακή μεταφορά.

2. Συμπληρώνεται το νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τους όρους που διέπουν τις δραστηριότητες των Ι.Ε.Σ.Π. και ειδικότερα το σύστημα διακυβέρνησης, τις εξωτερικές αναθέσεις, τη διαχείριση επενδύσεων και το θεματοφύλακα και θεσπίζονται νέες λεπτομερείς απαιτήσεις. Σημειώνεται ότι με τον Κανονισμό Δεοντολογίας και Καλών Πρακτικών των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης [υπ' αριθμ. Φ.51010/οικ.1893/15/16-1-2015 (Β' 178) υπουργική απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει], έχουν ήδη μεταφερθεί αρκετές από τις διατάξεις της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, που αφορούν στο σύστημα διακυβέρνησης. Ο ανωτέρω Κανονισμός ρυθμίζει θέματα όπως τη διαχείριση κινδύνου, τον τρόπο διοίκησης, τα προσόντα προέδρου και μελών Δ.Σ., την οργάνωση των Τ.Ε.Α. και τα προσόντα του προσωπικού, την παροχή επαρκούς ενημέρωσης στις κατά περίπτωση αρμόδιες Εποπτεύουσες Αρχές, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, έχοντας ως γνώμονα τη διασφάλιση της χρηστής και συνετής διοίκησης.

3. Εισάγονται νέες και πιο λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τις υποχρεώσεις των Ι.Ε.Σ.Π. για παροχή πληροφοριών στα μέλη, στα υποψήφια μέλη και στους δικαιούχους.

4. Θεσπίζονται ρυθμίσεις σχετικά με την προληπτική εποπτεία που ασκούν οι Αρμόδιες Αρχές, με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων των μελών και των δικαιούχων και τη σταθερότητα και την αξιοπιστία των Ι.Ε.Σ.Π. και αποσαφηνίζονται οι τομείς που εμπίπτουν στην προληπτική εποπτεία για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος. Με τις νέες ρυθμίσεις προβλέπεται ρητώς, σύμφωνα και με τα ειδικώς οριζόμενα στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/2341, ότι οι Αρμόδιες Αρχές πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα μέσα για την επίτευξη τόσο του σκοπού της προληπτικής εποπτείας όσο και των εν γένει υποχρεώσεων που απορρέουν από το παρόν σχέδιο νόμου. Καθορίζονται κανόνες σχετικά με τις εξουσίες παρέμβασης και τα καθήκοντα των Αρμόδιων Αρχών, τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν τα Ι.Ε.Σ.Π. στις Αρμόδιες Αρχές, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία, το επαγγελματικό απόρρητο και την ανταλλαγή πληροφοριών.

Με τα άρθρα 1 έως 11 προσδιορίζεται ο επιδιωκόμενος από την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341 στην εθνική νομοθεσία σκοπός, καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής και οι περιπτώσεις που εκφεύγουν αυτού και αποσαφηνίζονται οι ορισμοί οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την εφαρμογή του παρόντος. Επίσης, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην εφαρμογή των διατάξεων στα Ι.Ε.Σ.Π. που διαχειρίζονται και καθεστώςτα κοινωνικής ασφάλισης και στην προαιρετική εφαρμογή σε μικρά Ι.Ε.Σ.Π.. Τέλος, ορίζονται οι κανόνες που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις άσκησης διασυννοριακής δραστηριότητας και διασυννοριακής μεταφοράς από τα Ι.Ε.Σ.Π..

Με τα άρθρα 12 έως 18 τίθενται οι κανόνες σχετικά με τη χρηματοοικονομική

φερεγγυότητα των Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α., καθώς και οι κατηγορίες και τα όρια επενδύσεων των Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α., με σκοπό τη διαφύλαξη των συμφερόντων των μελών και των δικαιούχων.

Με τα άρθρα 19 έως 29 θεσπίζονται νέες λεπτομερείς απαιτήσεις διακυβέρνησης για τα Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α.. Με τον Κανονισμό Δεοντολογίας και Καλών Πρακτικών των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης [υπ' αριθμ. Φ. 51010/οικ.1893/15/16-1-2015 (Β' 178) υπουργική απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει], έχουν ήδη μεταφερθεί αρκετές από τις διατάξεις της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, που αφορούν στο σύστημα διακυβέρνησης.

Ο ως άνω Κανονισμός εξακολουθεί να εφαρμόζεται συμπληρωματικά με τα οριζόμενα στο παρόν κεφάλαιο και εφόσον δεν αντιβαίνει στις νέες διατάξεις.

Με τα άρθρα 30 και 31 θεσπίζονται οι κανόνες που διέπουν την ανάθεση από τα Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. δραστηριοτήτων σε εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών (outsourcing) και διαχείρισης των περιουσιακών τους στοιχείων.

Με τα άρθρα 32 έως 34 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν το διορισμό από τα Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. θεματοφύλακα και αποσαφηνίζονται ο ρόλος και τα καθήκοντά του.

Με τα άρθρα 35 έως 43 περιγράφονται οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν τα Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. σε μέλη, υποψήφια μέλη και δικαιούχους. Η κατάλληλη πληροφόρηση είναι σημαντικός παράγοντας για την προστασία των ατόμων που έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί (δικαιούχοι) καθώς και των ατόμων που θα συνταξιοδοτηθούν στο μέλλον (μέλη). Το περιεχόμενο της πληροφόρησης διαφοροποιείται ανάλογα με τη φύση του συνταξιοδοτικού προγράμματος. Τα Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. θα πρέπει να παρέχουν σαφείς και επαρκείς πληροφορίες σε υποψήφια μέλη, μέλη και δικαιούχους προς υποστήριξη των αποφάσεων που αυτοί λαμβάνουν σχετικά με τη συνταξιοδότησή τους και να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο διαφάνειας στο σύνολο των διάφορων περιόδων του προγράμματος, οι οποίες περιλαμβάνουν την περίοδο προ της ένταξης, τη συμμετοχή (συμπεριλαμβανομένης της περιόδου προ της συνταξιοδότησης) και την περίοδο μετά τη συνταξιοδότηση.

Με τα άρθρα 44 έως 50 καθορίζονται οι κανόνες της προληπτικής εποπτείας, που ασκεί στα Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. η Αρμόδια Αρχή.

Τα άρθρα 51 και 52 ρυθμίζουν θέματα επαγγελματικού απορρήτου και χρησιμοποίησης επαγγελματικών πληροφοριών. Τα άρθρα 54 έως 57 προβλέπουν και καθορίζουν τις προϋποθέσεις για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αρμόδιων αρχών και αρχών και οργάνων, η οποία συμβάλλει στην ενίσχυση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Το άρθρο 58 ορίζει την υποχρέωση της Αρμόδιας Αρχής (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων) για υποβολή στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) της έκθεσης σχετικά με τις εθνικές διατάξεις προληπτικής εποπτείας, που αφορούν την επαγγελματική ασφάλιση και οι οποίες δεν εμπίπτουν στην εθνική κοινωνική και εργατική νομοθεσία.

1.3.Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης» συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Στην Ελλάδα ο θεσμός της επαγγελματικής ασφάλισης εισήχθη με τα άρθρα 7 και 8 του ν. 3029/2002 (Α' 160), με τις διατάξεις του οποίου προβλέπεται η δυνατότητα ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με την επωνυμία "Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης", υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Στο

νομικό πλαίσιο που διέπει τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης έχουν προστεθεί περαιτέρω διατάξεις που περιλαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σχετικά με τις δραστηριότητες και την εποπτεία των Ταμείων, καθώς και την εξασφάλιση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων των μελών και των δικαιούχων. Με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου επιδιώκεται η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική ασφάλιση, στη βάση των απαιτήσεων που θέτει η Οδηγία (ΕΕ) 2016/2341.

1.4.Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε άλλης διάταξης.

Αρμόδιες ελληνικές αρχές για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι αρμοδιότητες των οποίων ασκούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ενδεικτικά:

Α. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων είναι αρμόδιο για:

α) την εποπτεία της οργανωτικής δομής και λειτουργίας των Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α.,
β) τη χορήγηση εγκριτικής άδειας λειτουργίας των Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α.,
γ) τον έλεγχο των όρων και προϋποθέσεων άσκησης διασυνοριακής δραστηριότητας των Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. και διασυνοριακής μεταφοράς ως Αρμόδια Αρχή κράτους μέλους καταγωγής και υποδοχής,

δ) την τήρηση του Μητρώου Καταχώρισης Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. καθώς και την ενημέρωση των μητρώων της ΕΙΟΡΑ.

Β. Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή είναι αρμόδια για την εποπτεία των Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. σχετικά με:

α) την αναλογιστική λειτουργία και τις τεχνικές προβλέψεις, και ιδίως την καταλληλότητα του επιπέδου των τεχνικών προβλέψεων, την εφαρμοσιμότητα και τη συνάφεια των χρησιμοποιούμενων μεθόδων και παραδοχών καθώς και την επάρκεια, καταλληλότητα, πληρότητα και ακρίβεια των υποκείμενων στατιστικών δεδομένων, ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας, τις τεχνικές βάσεις σύμφωνα με τις οποίες καταβάλλονται παροχές, την ανάληψη ασφαλιστικών κινδύνων και την επάρκεια εισφορών, την καταλληλότητα αντασφαλιστικών σχημάτων,

β) τη χρηματοδότηση των υποχρεώσεων προς τα μέλη και τους δικαιούχους και ιδίως για τη διακρίβωση και τον έλεγχο του κατά πόσο τα Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. διαθέτουν σε συνεχή βάση κατάλληλα και επαρκή περιουσιακά στοιχεία, για την κάλυψη των τεχνικών προβλέψεων του συνόλου των συνταξιοδοτικών τους προγραμμάτων, σε συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,

γ) το περιθώριο φερεγγυότητας και ιδίως αν τα Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. διαθέτουν σε διαρκή βάση επαρκές περιθώριο φερεγγυότητας για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους, το οποίο αντιστοιχεί στην ελεύθερη από κάθε υποχρέωση περιουσία τους,

Γ. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την εποπτεία των Ι.Ε.Σ.Π.-Τ.Ε.Α. σχετικά με:

α) τους κανονισμούς επενδύσεων, τις Δηλώσεις Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής σε συνεργασία με την Ε.Α.Α., τους κανονισμούς λειτουργίας επενδυτικής επιτροπής, τις διαδικασίες που ακολουθούνται ως προς την υλοποίηση των επενδύσεων, την τήρηση των ορίων των επενδύσεων, την ορθή αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, την ορθή πληροφόρηση των ασφαλισμένων και των δικαιούχων σχετικά με τις επενδύσεις,

- β) τον ορισμό εταιρείας διαχείρισης των επενδύσεων,
- γ) τον ορισμό θεματοφύλακα.